

Taiteen perusopetus

Iloa, luovuutta ja osaamista

Avain lasten ja nuorten hyvinvointiin

Taiteen perusopetus on paikallisissa taideoppilaitoksissa vapaa-ajalla annettavaa taidekasvatusta. Missään muualla maailmassa ei ole suomalaisen taiteen perusopetuksen kaltaista järjestelmää. Se on meillä vakiintunut, kansainvälisesti ainutlaatuinen koulutus- ja harrastusmuoto, joka on osoittanut arvoaan jo vuosikymmeniä. Sitä kannattaa vaalia ja kehittää edelleen.

Taiteen perusopetus on osa Suomen koulutusjärjestelmää, perustuu opetussuunnitelmaan, ja siitä säädetään laissa ja asetuksessa taiteen perusopetuksesta. Opetusta antavat alan koulutetut ammattilaiset. Taiteen perusopetus antaa valmiudet hakeutua taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

**Tiedätkö sen hetken,
kun koko katsomo
virittyy yhteiseen
tunnelmaan?**

Sirkus- ja teatteritaiteessa vuorovaikutus-, esiintymistäidot ja itsetuntemus kehittyvät. Kohtaaminen yleisön kanssa on joka kerta elämys.

424

oppilaitosta

Toiminta on laajaa, sivutoimipisteitä on yhteensä 1 225.

128 000

oppilasta

Taiteen perusopetuksen oppilaita on enemmän kuin lukiolaisia.

267

kunnassa

Opetusta on tarjolla noin 86 % Suomen kunnista.

9

taiteenala

Arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkus, tanssi ja teatteritaide.

15 000

tapahtumaa vuodessa

Esitykset, konsertit, näyttelyt ja tapahtumat ovat tärkeä osa toimintaa.

Minkälaisia tunteita asuinympäristösi rakennukset ja julkinen taide sinussa herättävät?

Arkkitehtuurikasvatus opastaa lapset ja nuoret tutkimaan, arvioimaan ja suunnittelemaan ympäristöään. Valmiudet vaikuttaa tulevaisuuden rakentamiseen kattuvat tekemisen ilon ja omien oivallusten kautta.

Mitä taiteen perusopetus tuo kuntaamme?

Elinvoimaa ja elävyyttä

Panostamalla taiteen perusopetukseen kuntaan saadaan ammattilaisten toteuttaman taideopetuksen ohella vilkasta tapahtuma-, konsertti-, esitys-, näyttely-, leiri- ja muuta kulttuuri-toimintaa sekä laadukasta harrastustoimintaa myös kouluihin ja päiväkoteihin.

Työpaikkoja ammattilaisille

Taiteen perusopetuksen opettajina toimii useita tuhansia omien taiteenalojensa koulutettuja ammattilaisia eri puolilla maata. Panostamalla taiteen perusopetukseen saadaan kuntaan hyviä työpaikkoja. Hyvät harrastusmahdollisuudet houkuttelevat asukkaiksi myös lapsiperheitä.

Hyvinvointia lapsille ja nuorille

Taiteen perusopetus tarjoaa onnistumisen ja oppimisen kokemuksia, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia lapsen ja nuoren identiteetin kehittymiselle. Harrastukseen voidaan sitoutua yli kymmeneksi vuodeksi. Taideharrastukset lisäävät tutkitusti hyvinvointia.

Taiteen oppimisella ja opetuksella kohti tulevaa

T AIDEEPETUKSELLA KERRYTETÄÄN lukuisia taitoja. Esimerkiksi kriittinen ajattelu, teknologia-, vuorovaikutus- ja ryhmätyötaidot, medialuku- ja esiintymistaito, kulttuuri-osaaminen, empatia ja yrittäjyystaidot on nostettu esiin tulevaisuuden työelämätaitoina.

Varhain luodun taidesuhteen vaikutukset kulkeutuvat nuorten tulevilla urapoluilla laajasti yhteiskunnan eri osa-alueille.

Taideopetuksella on paljon annettavaa myös kestävämmän yhteiskunnan rakentajana. Se harjoittaa luovaa ajattelua, joka on edellytys uudenlaisen yhteiskunnan ratkaisujen rakentamiselle. Oppilas nähdään aktiivisena toimijana, joka on vuorovaikutuksessa muiden

Kuinka monta kuvaa näet päivässä? Mitä ne sinulle kertovat?

Kuva- ja mediataidekasvatuksen avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista, kulttuurista osaamista sekä valmiuksia hyödyntää mediateknologiaa kriittisesti ja luovasti.

kanssa. Onko taideopetuksen rooli kestävyuden, aktiivisen kansalaisuuden ja demokratian vahvistajana jo tunnistettu kunnassasi? ●

Kuva Teija Lauronen, Forssan kuvataidekoulu

Osaatko pidentää lempipaitasi elinkaarta?

Korjaa, entisöi, parsi ja paikkaa –
käsityötaidot ovat kestävän kuluttamisen
ja kiertotalouden tulevaisuustaitoja.

Kenen runoilijan ajatuksia lainasit lapsesi juhlatilaisuuteen?

Sanataide innostaa kirjoittamaan, lukemaan ja käyttämään kerronnan eri muotoja. Sanataiteen harrastaminen tukee kielen ja mielikuvituksen kehittymistä sekä monilukutaitoa.

Investoi kuntasi lasten ja nuorten tulevaisuuteen

T AIDEPETUKSEN HYVINVOINTIA edistävät vaikutukset tulisi tunnistaa nykyistä laajemmin.

Taiteen perusopetus voi vahvistaa kunnan muuta palvelutuotantoa toimimalla yhteistyössä esimerkiksi koulujen, varhaiskasvatuksen, nuorisotoimen sekä sosiaali- ja terveystalvelujen kanssa.

Yhtään lasta tai nuorta ei ole hukattavana. Yhteentoimivat ja kattavat palveluverkostot kannattelevat lapsia ja nuoria eteenpäin ja ehkäisevät syrjäytymistä. Kunnalla on keskeinen rooli lasten ja nuorten tulevaisuuden näkymien avaajana.

Nyt on oikea hetki vaikuttaa siihen, minkälaisia tulevaisuuden rakentajia omassa kunnassasi kasvatetaan,

Minkälainen musiikki liikutti sinua viimeksi?

Tanssi liikuttaa kehoa ja mieltä kokonaisvaltaisesti. Tanssi on taidetta, yhdessä tekemistä ja itseilmaisua. Musiikki on kuin hyvä ystävä, joka kulkee rinnalla läpi elämän. Se tuo iloa, lohduttaa, liikuttaa ja yhdistää meitä.

ja minkälaisia työkaluja heille tähän rakennustyöhön tarjotaan. ●

Kuva Espoon musiikkiopisto

Toimivassa ja elinvoimaisessa kunnassa:

On tarjolla monipuolista taideopetusta

Lapset ja nuoret ansaitsevat eri alojen laadukasta taideopetusta. Opetuksen saatavuutta ja saavutettavuutta voi lisätä myös yhdessä naapurikuntien kanssa.

Osaajat ovat mukana kehitystyössä

Taiteen perusopetuksen ammattilaisilla on tarjota ratkaisuja. Oppilaitoksilla on annettavaa kunnan kehittämis- ja strategia-työssä.

Taideopetuksen resurssit ovat kunnossa

Riittävä rahoitus ja toimivat tilat ovat edellytys laadukkaalle toiminnalle. Panostus taiteen perusopetukseen tuo kuntaan vastineeksi valtionosuuksia.

Taiteen perusopetus on tehnyt minusta vahvan

Taide on minulle tapa käsitellä tunteita, ja varsinkin nuorempana myös paikka, johon olen paennut hämentävinä kokemiani asioita.

Olen persoonana herkkä, ja nuorempana koin usein ulkopuolisuutta. Taideharrastukset ovat auttaneet tulemaan tutuksi itseni kanssa, ja mahdollistaneet samanhenkisten ihmisten löytämisen.

Kokemus siitä, että on jossain hyvä, on tärkeää erityisesti lapsille ja nuorille. Taiteen tekemistä ei mitata tehokkuuden perusteella. Tämä tuo vastapainoa elämään suorituskeskeisessä yhteiskunnassa, joka asettaa paineita myös lapsille ja nuorille. Koen taideopetuksessa kehittyneen kulttuurintuntemuksen olleen hyödyllistä myös nykyisissä yliopisto-opinnoissani. ●

— Lotta Haataja

Sirkuskoulusta alan ammattilaiseksi

Aloitin sirkusopinnot 5-vuotiaana. Tykkäsin liikkua ja sirkuksessa sain onnistumisen kokemuksia. Itseluottamukseni nousi, kun opin ilmaisemaan itseäni koko kehollani.

Sain hyvät taidot useista sirkuslajeista ja pitkäjänteisyys kasvoi harjoittellessa. Esiintymiset ja oman soolonumeron rakentaminen kaikkein vaihtelevina olivat tärkeää oppia. Ryhmässä toimiminen ja sirkustaiteiden opettelu oli hauskaa kivassa porukassa. Sirkuksesta tuli hiljalleen osa identiteettiäni.

Sirkustaiteiden ohjaajan ammattiopinnoissa auttoivat aiemmin saadut kehonhallinta-, esiintymis- ja ryhmätyötaidot. Opintojen jälkeen päädyin takaisin lapsuuden sirkuskouluuni; opettamaan ja viemään eteenpäin sirkusharrastuksen intoa lapsiin ja nuoriin. ●

— Sara Nurminen

Lotta Haataja
on yhteiskuntatieteiden opiskelija. Kuva- ja teatteritaiteen sekä käsityön alumni.

Sara Nurminen
on sirkustaiteiden ohjaaja AMK, sirkustaiteilija.

Taiteen perusopetusliitto

www.artsedu.fi

info@artsedu.fi

 [@TPOLIitto](https://twitter.com/TPOLIitto)